

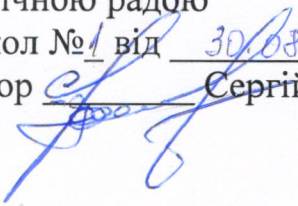
Міністерство освіти і науки України
ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Циклова комісія суспільних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

педагогічною радою

(протокол №1 від 30.08. 2024р.)

Директор Сергій ВОЛОЩУК

СОЦІОЛОГІЯ

ПРОГРАМА

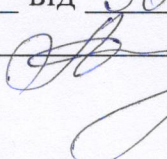
Ужгород 2024

Автор: Роман СИМЕХ, викладач правових дисциплін, спеціаліст вищої категорії.

Рецензент: Сергій ВОЛОЩУК, к.і.н., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін 28 червня 2024 р., протокол № 1
Голова ц/к Оксана ФРЕЧКА

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої групи з розробки, розвитку ОПП та випуску фахівців за нею

Протокол № 1 від 30.09.2024
Керівник групи: Ганна ДАНКО

СОЦІОЛОГІЯ

ПРОГРАМА

РЕЦЕНЗІЯ

на програму навчальної дисципліни «Соціологія» розроблену спеціалістом вищої категорії, викладачем ВСП «Ужгородський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ»

Романом СІМЕХОМ

для підготовки фахового молодшого бакалавра

Навчальну дисципліну «Соціологія» віднесено до групи вибірових дисциплін підготовки фахового молодшого бакалавра галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля» та освітньо-професійна програма «Товарознавство і логістична діяльність»;

галузі знань 18 «Виробництво та технології», спеціальності 181 «Харчові технології», освітньо-професійна програма «Технологія та організація ресторанного бізнесу» та освітньо-професійна програма «Виробництво харчової продукції».

Вивчення дисципліни дозволяє здобувачам освіти оволодіти знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання, з урахуванням та розумінням соціальних процесів та явищ, які виникатимуть у практичній діяльності.

Метою навчальної дисципліни «Соціологія» є виховання у здобувачів освіти навичок логічного мислення; виховання зацікавленості до історико-філософських аспектів виникнення і розвитку суспільства, його значення для розвитку особистості; підвищення рівня ерудованості та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, що сприятиме підготовці висококваліфікованих фахівців, які будуть спроможні використовувати набуті знання у майбутній професійній діяльності; формування суспільно свідомих індивідів з належним рівнем кругозору, який відповідає сучасним вимогам.

Навчальна дисципліна складається з п'яти розділів: «Соціологія як наука», «Становлення і розвиток соціології», «Суспільство і соціальні системи», «Спеціальні соціологічні теорії», «Методологія і методика соціального дослідження». Кількість кредитів – 3 ЄКТС, загальна кількість годин – 90.

Зміст навчальної програми відповідає вимогам і містить: мету, завдання та предмет дисципліни, загальні та спеціальні компетентності, програмні результати навчання, структуру навчальної дисципліни.

Таким чином, рецензована програма навчальної дисципліни «Соціологія» підготовлена викладачем Сімех Р.В. відповідає вимогам підготовки фахового молодшого бакалавра і може бути рекомендована для впровадження у навчальний процес.

Рецензент
Кандидат історичних наук,
доцент, спеціаліст вищої категорії,
викладач-методист

Сергій ВОЛОЩУК

Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Соціологія» призначена для здобувачів фахової передвищої освіти, освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» денної та заочної форм навчання, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», освітньо-професійна «Товарознавство і логістична діяльність»;

Програму розроблено відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти за спеціальністю «Підприємництво та торгівля» та освітньо-професійною «Товарознавство і логістична діяльність» підготовки фахових молодших бакалаврів у ВСП «УТЕФК ДТЕУ».

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни .
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни “Соціологія” є виховання у здобувачів освіти навичок логічного мислення; виховання зацікавленості до історико-філософських аспектів виникнення і розвитку суспільства, його значення для розвитку особистості; підвищення рівня ерудованості та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, що сприятиме підготовці висококваліфікованих фахівців у сфері харчових технологій, який буде спроможний використовувати набуті знання у майбутній професійній діяльності; формування суспільно свідомих індивідів з належним рівнем кругозору, який відповідає сучасним вимогам.

Завданнями вивчення дисципліни “Соціологія” є:

- навчити здобувачів освіти логічно аналізувати соціологічні поняття;
- ознайомити здобувачів освіти з основними вченнями, та працями про суспільство, та історичні аспекти його розвитку;
- орієнтуватися у соціологічних теоріях та вченнях;
- вміти застосовувати набуті знання у своїй професійній діяльності.

Предметом вивчення дисципліни «Соціологія» є всі сторони соціального співжиття людей в спільнотах і союзах, а також механізми формування цих спільнот.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ»

Знання

- Всесвітньої історії (процеси становлення та розвитку суспільства).
- Історії України (Основні етапи становлення та розвитку Українського суспільства).
- Основ правознавства (Громадянське суспільство, держава та її форми, соціальні норми, та соціальна відповідальність)
- Культурології (Формування культури як системи суспільних норм)
- Філософії (Погляди вчених-філософів на формування та розвиток суспільства)

Вміти

- працювати з соціологічним категоріально - понятійним апаратом.
- Логічно пояснювати теоретичні поняття дисципліни;
- Застосовувати теоретичні знання на практиці;

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Соціологія», як вибіркова компонента освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння здобувачами освіти загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

ОПП «Товарознавство і логістична діяльність»

Номер в освітньо-професійній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньо-професійною програмою</i>		
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	1-5
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння	4-6

	історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	
ЗК6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.	2,4,6
ЗК7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	4,5,7,23
<i>Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою</i>		
РН1	Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	2-5
РН5	Здійснювати пошук, самостійний вибір інформації з різних джерел у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	3-6

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль (розділ)

1. Соціологія як наука.

Тема1.1. Поняття та структура соціології.

Об'єкт і предмет соціології. Закони соціології. Соціальні відносини. О.Конт Е. Дюркгейм. "Класична школа". "Емпірична школа". Предмет соціології. Основні риси, що характеризують специфіку соціального. Структура соціологічного знання. Елементи соціологічної теорії знання. Рівні соціологічного знання.

Список рекомендованих джерел

Основний: 4, 5.

Додатковий: 7.

*Інтернет-джерела:*2.

Тема1.2. Функції соціології, її місце в системі наук.

Теоретична, описова, інформаційна, прогностична функції. Фактори, які обумовлюють специфіку соціологічного знання. Спільні та відмінні риси соціології з іншими науками. Метод соціології.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1, 4.

Додатковий: 7.

Інтернет-джерела:1,2.

Змістовий модуль (розділ)
2. Становлення і розвиток соціології.

Тема 2.1. Виникнення соціології як самостійної науки.

Протосоціологія. Міфи та епос. Погляди на суспільство в працях середньовічних мислителів, філософів епохи Відродження, Нового часу. Соціальна філософія як попередниця соціології. Зміна уявлень про можливості вивчення суспільства і людини. Виникнення соціології в ХІХ ст. О. Конт як основоположник соціології, його погляди.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 7,8.

Інтернет-джерела:1.

Тема 2.2. Становлення соціології. Концепції та напрямки.

Методи дослідження Дж. Мілля. Г. Спенсер як продовжувач позитивістської лінії в соціології. Структурно-функціональний напрямок в соціології. Позитивізм та його принципи. Етапи розвитку позитивізму. Соціологічна концепція марксизму. К. Маркс та Ф. Енгельс, Вчення про суспільно-економічні формації. Дж. Мід. В. Парето. П. Сорокін - автор теорій соціальної мобільності.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 7.

Інтернет-джерела:2.

Тема 2.3. Класична соціологія.

Соціології Е. Дюркгейма та суперечливість його вчення, Причинний і функціональний аналіз. Поняття норми і патології. Соціальні факти. Соціологізм. Соціальна солідарність, Аномія. Концепція релігії. Мораль. Двоїстість людини. Концепція самогубства. Роль Дюркгейма в Історії соціології. Соціологія М. Вебера. Соціальна дія. Співвідношення типів соціальної дії. Принцип зростаючої раціональності. Поняття Ідеального типу. Принцип віднесення до цінностей. Принцип свободи від оціночних суджень. Роль М. Вебера в історії соціології.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3.

Додатковий: 7,8.

Інтернет-джерела:1.

Тема 2.4. Німецька формальна соціологія.

Г. Зіммель та його погляди на суспільство. Асоціації та їх різновиди. Моделі розвитку. Негативні наслідки зростаючої асоціації. Відчуження. Місце Зіммеля в історії соціології. Тьонніс і вчення про спільноти. Суть соціального життя. Соціальні зв'язки. Типи спільнот. Роль і місце Тьонніса в історії соціологічної думки.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,4,5.

Додатковий: 8.

*Інтернет-джерела:*2.

Тема 2.5. Соціологія другої половини ХХ ст.

Характерні риси сучасної соціології. Сучасні прояви соціології, Структурні парадигми теоретичної соціології. Інтерпретативні парадигми сучасної соціології. Символічний інтеракціонізм. Феноменологічна соціологія. Інтегральна соціологія. Концепція конвергенції. Емпірична соціологія. Соціальна інженерія і клінічна соціологія. Загальна характеристика емпіричної соціології.

Список рекомендованих джерел

Основний: 6.

Додатковий: 7,8.

Інтернет-джерела: 2.

Тема 2.6. Новітні теоретичні пошуки в соціології. Майбутнє соціології.

Дев'ять тез про майбутнє соціології Е. Гідденса. Соціологія та соціальний біхевіоризм. Теорія соціального обміну, Неофункціоналізм. Структуралізм і постструктуралізм в сучасній соціології. Постмодернізм. Теоретична соціологія перед лицем глобальних проблем людства наприкінці ХХ ст.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 8.

*Інтернет-джерела:*2.

Тема 2.7. Витоки вітчизняної протосоціології. Початки української соціології.

Витоки соціального пізнання. Соціальна думка України кінця ХVІ початку ХVІІ ст. соціальна філософія Г.Сковороди. Український фольклор як джерело соціології. Українська література і публіцистика як джерело соціології. Женевський гурток українських соціологів. Характерні риси розвитку української соціології кінця ХІХ - початку ХХ ст.. Історико — соціологічний метод М. Грушевського. Загальний стан соціології в Україні на початку ХХ ст..

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,3.

Додатковий: 8,9.

Інтернет-джерела: 2.

Тема 2.8. Розвиток вітчизняної соціології у ХХ ст.

Розвиток української соціології в рамках ВУАН. Посилення ідеологічного тиску на соціологію. Ліквідація соціологічних студій напередодні і після II світової війни. Соціологія радянського періоду та її криза. Пожвавлення соціологічних студій у добу перебудови. Три основні напрямки розвитку соціології в сучасній Україні. Соціологічні дослідження українських вчених в еміграції.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2,3, 4.

Додатковий: 8.

Інтернет-джерела:2.

Змістовий модуль (розділ) 3. **Суспільство і соціальні системи.**

Тема 3.1. Суспільство як цілісна система.

Суспільство і природа. Системний підхід до суспільства в соціології. Джерела суспільного розвитку. Соціальні зміни. Ендо - та екзогенні чинники в розвитку суспільства. Еволюція і революція. Об'єктивні та суб'єктивні чинники у розвитку суспільства. Типологія системного розгляду суспільства.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2,3, 4.

Додатковий: 7,8.

Інтернет-джерела:2.

Змістовий модуль (розділ) 4. **Суспільний розвиток і соціалізація особи. Спеціальні соціологічні теорії.**

Тема 4.1. Соціологія особистості

Ключові поняття і категорії соціології особистості. Предмет дослідження соціології особистості. Терміни "людина", "індивід", "особистість", "індивідуальність". Філософсько-соціологічні уявлення про особистість. Антропологічні версії. Основні проблеми соціології особистості. Характерні риси особистості. Внутрішня духовна структура особистості. Потреби. Інтерес. Цінність в соціології. Мотиви. Соціальна типологія особистості. Фактори соціалізації. Соціальна адаптація. Ресоціалізація.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 7.

Інтернет-джерела:1.

Тема 4.2. Соціологія сім'ї.

Шлюб. Шлюбний контракт. Форми шлюбу. Типи сім'ї. Умови життя сім'ї. Фактори мікросередовища. Структура сім'ї. Основні ролі індивіда члена сім'ї. Проблематика соціології сім'ї та шлюбу. Критерії вивчення сім'ї як соціального інституту. Основні типи характеристик аналізу сім'ї як малої соціальної групи. Поняття життєвого циклу сім'ї. Тенденції в розвитку сім'ї. Напрями досліджень сім'ї в Україні.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2, 4.

Додатковий: 8,9.

Інтернет-джерела:2.

Тема 4.3. Основні підходи до вивчення сім'ї в соціальній думці. Тенденції розвитку сучасної сім'ї.

Символічний інтеракціонізм. Конфліктологічний підхід. Структурний функціоналізм. Ситуаційний підхід. Інституціональний підхід. Соціобіологія. Радянська соціологія сім'ї. Сучасний стан соціологічних досліджень сім'ї. Історична соціологія сім'ї. Революційні зміни в сучасній сім'ї. Тенденції розвитку сучасної сім'ї. Сучасна сім'я в Україні. Становище жінки в сім'ї. Критичні концепції сучасної сім'ї. Нові форми сім'ї і шлюбу.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2, 4.

Додатковий: 8.

Інтернет-джерела:2.

Тема 4.4. Соціологія молоді.

Місце соціології молоді у системі соціологічного знання та у державній молодіжній політиці. Основні проблеми соціології молоді. Причини кризи соціології молоді. Завдання розвитку сучасної соціології молоді. Основні поняття і категорії соціології молоді. Зміст предмету. Визначення та проблематика соціології молоді. Поняття "молодь". Типи молодіжних проблем. Молодіжна свідомість та її рівні. Вікові межі періоду молодості. Сутнісні риси молоді.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,3,5.

Додатковий: 7.

Інтернет-джерела:2.

Тема 4.5. Дослідження молодіжних проблем.

Інститут проблем молоді та основні напрямки його діяльності. Соціальне самовизначення молоді. Основні тенденції соціального самовизначення молоді. Політичне самовизначення молоді. Професійне самовизначення молоді. Економічне самовизначення молоді, основні проблеми цього процесу. Економічне становище молоді. Законодавство України у справах молоді.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 6,7.

*Інтернет-джерела:*2.

Тема 4.6. Етносоціологія і соціологія нації.

Етносоціологія та предмет її дослідження. Методологічні підходи до вивчення етнічних спільнот. Поняття етносу. Етнічні спільноти: природної штучно утворені. Психічні чинники в розвитку етносів і націй. Проблема нації в працях вітчизняних та зарубіжних соціологів. Основні концептуальні схеми соціології нації.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4,5.

Додатковий: 7.

*Інтернет-джерела:*1.

Тема 4.7. Національне відродження як проблема соціології нації.

Вплив соціальних чинників на національне відродження. Три фази національного відродження: (академічна, культурницька, політична). Специфіка національного відродження в Україні. Дослідження процесів національного відродження України. Основні тенденції етнонаціонального розвитку сучасної України. Політична географія України.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 7,8.

*Інтернет-джерела:*2.

Тема 4.8. Соціологія культури.

Поняття соціології культури. Основні типи визначення культури.

Функції культури в соціології. Аспекти емпіричного аналізу культурних цінностей. Система понять, якими оперує соціологія культури. Закономірності в розвитку культури. Тенденції в культурній ситуації в Україні на сучасному етапі.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2,3, 4.

Додатковий: 9.

Інтернет-джерела: 2.

Тема 4.9. Соціологічний аналіз культури.

Методологічні підходи до аналізу культури. Французька школа. Німецька школа. Культура з точки зору структуралізму. Конфліктологічний підхід. Синтезовані підходи до вивчення культури. Соціокультурна проблематика в працях українських вчених. Діяльнісна концепція культури.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2,3.

Додатковий: 7,8.

*Інтернет-джерела:*1.

Тема 4.10. Соціологія політики.

Основні завдання соціології політики. Загальнотеоретична частина соціології політики та її спеціалізовані розділи. Предмет вивчення соціології політики. Поняття політики та політичної влади. Аналіз політичної діяльності як завдання соціології політики. Суб'єкт політичного життя та об'єкт політичних відносин. Вектори виміру простору політичної влади. Зміст політичного життя. Політична культура. Політична соціалізація. Політичний процес та підходи до його визначення.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 7,8.

*Інтернет-джерела:*2.

Тема 4.11. Соціологічні дослідження політичних процесів в Україні.

Джерела соціологічної Інформації про політичне життя України. Ставлення населення до економічної політики держави. Ставлення населення до бажаного політичного ладу. Ставлення населення до політичних партій. Зростаюча деполітизація населення. Політична соціалізація молоді. Конфліктний потенціал молоді. Сфери розгортання соціальних конфліктів. Політична дисперсність населення України. Роль молоді у сучасних політичних процесах.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,3,5.

Додатковий: 7.

*Інтернет-джерела:*2.

Тема 4.12. Соціологія праці і управління.

Основні етапи розвитку соціологічного знання про економічну сферу. Соціологія праці та управління, її поняття і категорії. Предмет соціології праці та управління. Суб'єкти праці. Конфлікти в економічній сфері. Соціальні інститути у сфері праці. Соціально-трудова відносинами. Соціальні процеси в сфері праці. Управління соціально-трудовами процесами і відносинами. Менеджмент.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 4.

Додатковий: 8.

Інтернет-джерела:2.

Тема 4.13. Дослідження економічних процесів у сучасній Україні.

Проблематика досліджень вітчизняної соціології праці та управління. Основні тенденції змін масової свідомості населення України в його ставленні до економічних процесів. Явища відчужуваності в сучасній Україні.

Список рекомендованих джерел

Основний: 2, 5.

Додатковий: 7,8.

Інтернет-джерела:2.

Змістовий модуль (розділ) 5.

Методологія і методика соціального дослідження.

Тема 5.1. Підготовка до проведення конкретно-соціологічного дослідження та його етапи.

Поняття соціологічного дослідження. Етапи соціологічного дослідження. Види соціологічного дослідження. Види повторного дослідження. Соціальний моніторинг та його риси. Функції програмного забезпечення споживача.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3,4

Додатковий: 5,6.

Інтернет-джерела:1.

Тема 5.2. Розробка програми конкретно-соціологічного дослідження.

Проблема і проблемна ситуація. Види проблем. Об'єкт дослідження та його ознаки. Предмет дослідження, мета і завдання. Гіпотези дослідження. Вимоги до гіпотези. Логічний аналіз основних понять. Структурна і факторна операціоналізація. Робочий план дослідження. Вибірковий метод в дослідженні. Способи вибірки. Поняття стандартної помилки вибірки.

Список рекомендованих джерел

Основний: 1,2.

Додатковий: 7,8.

Інтернет-джерела:2.

Тема 5.3. Методична частина програми конкретно-соціологічного дослідження.

Методи соціологічних досліджень. Аналіз документів. Інструкція кодування, кодувальні картки. Поняття анкетного опитування. Види анкет. Класифікація

питань в анкетах. Соціометричне опитування. Соціологічне інтерв'ю. Види інтерв'ю. Соціологічне спостереження та його особливості. Класифікація спостереження. Соціологічний експеримент, його види. Статистична обробка і аналіз емпіричної інформації. Статистика як інструмент обробки даних. Підготовка емпіричних даних до обробки в аналізі. Обробка і аналіз первинної інформації. Підсумковий документ аналізу соціологічної інформації.

Список рекомендованих джерел

Основний: 3,4.

Додатковий: 8,9.

Інтернет-джерела:2.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний

1. Соціологія. За ред. Городяненка В.Т. Київ “Академія”, 2008
2. Черниш Н.Й. Соціологія. Курс лекцій. Львів: Кальварія, 1996.
3. Соціологія: курс лекцій / За ред. Пічі В. М. Київ., 1996.
4. Соціологія. . За ред. Піча В.М. Київ “Каравела”, 1999,2000. Львів, 2004
5. Соціологія. Курс лекцій. За ред.. Старовойт І.С. Тернопіль “Астон”.1999.
6. Якуба О. О. Соціологія. Київ., 1997.

Додатковий

7. Ворона В. В., Пилипенко В.Е. Економічна соціологія. Учб. посіб. Київ, 1997.
8. Танчер В. Соціологічна думка України на тлі світової соціології // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. 1999-№1-2.
9. Погорілий О. Біля витоків української соціології // Розбудова держави. -2017- № II.
10. Анатолій Арсенко. Глобалізація: соціальні зміни і наслідки напередодні XXI століття // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 1999 №1.
11. Войнович С. Проблеми соціальних інститутів у соціології // Соціологія : теорія, методи, маркетинг. - 1999- №2.
12. Захарченко Н., Погорілий О. Історія соціології (від Античності до початку ХХст.).Київ., 1993.
13. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни “Соціологія”. За ред. Брегеда А.Ю. Київ “КНЕУ”, 1999.
14. Ручна А.О.. Танчер В.В. Курс історії теоретичної соціології Київ., 1995.

Інтернет-ресурси

1. www.sau.kiev.ua/osvita.html
2. www.kiis.com.ua/arhiv.orthodoxy.org.ua/uk/sotsiologichni_doslidjennya_posibnyky.vntu.edu.ua/r_k/r37.html